

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 48.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088243248/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

Det staaer altsaa fast, og er soleklart, at den Danske Sag, som Danmarks Riges og det Danske Folks Sag, er en meget uskyldig Sag, som de store Folk og Stormagterne derfor, efter Menneskelighedens Grundlov, skulde tage sig varmere og kraftigere ad, jo misligere og farefuldere den fandtes stillet, som jo alle stærke og voxne Mennesker finde sig drevne til at hjælpe og forsvare de uskyldige og umyndige Børn, som de seer stædie i Fare. Men den Danske Sag, tør vi ogsaa frit sige, er i sig selv, som Danskens og Danskhedens, som Moders-Maalets og Folke-Artens Sag, en meget god Sag, saa det er kun af Tyskernes Avind, den Snak er kommet op, at vi Danske skulde egenlig høre til de »Umælende« saa vor Hjerne var propfuld af Grød istedenfor af Tanker, og at vort saakaldte »Modersmaal« var igunden ligesaa uskikket som Faarets Brægen og Gaasens Kiækken og Svinets Grynten til at udtrykke de højere menneskelige Anskuelser, saa det var til vort eget Bedste, om vi kunde bringes til at glemme Dansken over Tysken og til at bryde vor Hjerne fra Barnsbeen med at faae Rum til de allernødvendigste tyske Ord og Tanker og grundige Grundsætninger. At den Snak maa være en grov Løgn, sees allerede deraf, at den ved nærmere Betragtning sees at nedbryde og giendrive sig selv, thi dels er det soleklart, at fattedes vi i det hele Anlæg til at blive oplyste Mennesker, da fattedes vi fremfor alt Anlæg til at blive tysk oplyste Mennesker, ligesom det er en klar Selv-Modsigelse, at Nogen skulde kunne udtrykke sig bedre med en Andens Mund end med sin egen, eller at han skulde kunne blive bedre oplyst ved fremmede Tanker end ved sine egne, thi ikke selv den graadigste og fineste Tyv kan dog tilegne sig Andres Gods bedre end sit eget, eller putte meer i sin Lomme end den kan rumme, saa det maatte for Resten hænge sammen med de Danske »Grødhoveder«, som det vilde, saa kunde der dog aldrig i vor Hjerne blive bedre Rum til tyske Tanker end til Danske.

Tyskerne kunde jo nu vel paastaae, at fordi det Hele var Løgn, kunde dog nok det Halve være sandt, saa vi Danske, aandelig og menneskelig talt, hørde til de »Umælende«, der hverken paa Dansk eller Tysk kunde komme til at leve og tænke menneskelig, og derom nytter det igunden aldrig Danskerne at trættes med Tyskerne, dels fordi, naar den ene taler Dansk og den anden taler Tysk, forstaaer de jo slet ikke hinanden, og dels fordi Tyskerne har meget mere baade Lyst til at trættes og Øvelse deri, og det er, som man veed, Lysten,